

Sygn. akt. I C 604/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni - I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy Mateusz Berent

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Małgorzata Świst

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2022 r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko P. W. (1)

o ochronę naruszonego posiadania

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda A. W. na rzecz pozwanej P. W. (1) kwotę 337 zł (trzysta trzydzieści siedem złotych) tytułem kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 604/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 listopada 2022 roku

(podstawa faktyczna i żądanie pozwu)

1. Powód A. W. wystąpił przeciwko P. W. (1) z powództwem o ochronę naruszonego posiadania, wnosząc o nakazanie pozwanej zaniechania naruszania posiadania nieruchomości położonej w G. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczystą o nr (...), na którą to nieruchomość poza częściami wspólnymi składają się dwa lokale mieszkalne wraz z częściami przynależnymi, tj. lokal mieszkalny nr (...) objęty księgą wieczystą o nr (...) oraz lokal mieszkalny nr (...) objęty księgą wieczystą o nr (...), a także znajdujących się na nieruchomości ruchomości, będących w posiadaniu powoda A. W., a w szczególności by pozwana zaniechała wchodzenia lub wjeżdżania do lub na nieruchomość, wymiany zamków w drzwiach wejściowych do nieruchomości oraz umożliwiania wchodzenia na nieruchomość osobom trzecim. Dodatkowo powód wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

2. W uzasadnieniu powód wskazał, że jest wyłącznym posiadaczem nieruchomości położonej przy Narutowicza 31, którą poza częściami wspólnymi stanowią dwa lokale. Do obu lokali prowadzą jedne główne drzwi wejściowe, a przejście między nimi jest swobodne. Powód wskazał, że samodzielnie i stale zamieszkuje na nieruchomości od czerwca 2020 roku. Mocą swoich środków finansowych powód miał wyremontować nieruchomość. Posiada tam swoje centrum życiowe, przechowuje tam swoje rzeczy osobiste, odbiera korespondencję, ma psa. Na tej nieruchomości przyjmuje gości, spędza święta, celebrowa uroczystości rodzinne. Powód dba o stan i porządek nieruchomości. Powód jest wyłączną stroną umów z dostawcą energii, gazu oraz Internetu, a także firmą ochroniarską. W dalszej części powód wskazał, że pozwana w czerwcu 2020 roku wyprowadziła się do mieszkania położonego przy ulicy (...) w G.,

gdzie ma zamieszkiwać do dziś. Od czerwca 2020 roku pozwana miała nie przebywać ani zamieszkiwać we wskazanej nieruchomości. Powód wraz z córką N. W. jest współwłaścicielem lokalu położonego na piętrze, zaś pozwana jest właścicielką lokalu nr (...), którego własność powód miał podarować pozwanej, przy czyn oświadczeniem z dnia 21 października 2021 roku powód miał odwołać darowiznę z powołaniem na rażącą niewdzięczność pozwanej.

3. Dnia 4 października 2021 roku pozwana miała wejść do nieruchomości w towarzystwie kilku mężczyzn pod nieobecność powoda. Wymieniła zamek w drzwiach wejściowych i weszła do nieruchomości w towarzystwie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni M. Z.. Pozwana miała zawiadomić Policję o posiadaniu narkotyków przez powoda, na skutek czego przeszukano nieruchomość. Pozwana miała wymienić zamek, przy czym nie wydała klucza do niego powodowi. Dnia 8 listopada 2021 roku pozwana pojawiła się z dwoma mężczyznami w godzinach przedpołudniowych i na jej zlecenie zaczęto wymieniać zamek w drzwiach wejściowych. Patrol interwencyjny Komisariatu Policji w R. pouczył pozwaną o obowiązku wydania powodowi klucza do nowego zamka. Pozwana pozostawiła na nieruchomości płyty (...) oraz narzędzia. Pozwana opuściła nieruchomość na skutek negocjacji z powodem, których treści nie może on ujawnić. Strony są skonfliktowane. Toczy się pomiędzy nimi postępowanie rozwodowe oraz o podział majątku wspólnego. Powód miał uzasadnione obawy, że sytuacja naruszenia posiadania może się powtórzyć.

(pozew, k. 3-12)

(stanowisko pozwanej)

4. Pozwana w odpowiedzi na pozew żądała oddalenia powództwa i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

5. Pozwana podała, że w czasie postępowania rozwodowego stron powód prezentował postawę, że rodzina może wrócić i mieszkać wspólnie w G., podczas gdy równocześnie wymieniane są zamki.

6. Powód nie powiadomił pozwanej o nabyciu udziału w lokali drugiej współwłaścicielki – N. W.. W dacie nabycia udziału była to osoba niepełnoletnia, a pozwana była jej przedstawicielką ustawową i nie miała wiedzy o tej czynności. W domu znajdowały się rzeczy osobiste pozwanej, jak i dzieci stron. Strony nadal są małżeństwem. Postępowanie rozwodowe i o podział majątku wspólnego pozostają w toku. Pozwana wyprowadziła się ze względu na trwający między małżonkami spór rozwodowy oraz uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletnich dzieci – N. W. oraz P. W. (2). Prokuratura Rejonowa w Gdyni prowadzi postępowanie przygotowawcze, w którym jako pokrzywdzeni występują dzieci stron. Wyprowadzka z lokalu była nagła i uprzednio nieprzygotowana. W lokalu pozostały zabawki oraz książeczki edukacyjne P. W. (2) oraz zeszyty, pamiętniki i meble N. W.. Ze względu na postawę powoda, pozwana nie miała możliwości zabrania rzeczy dzieci. Po wyprowadzce pozwanej wraz z dziećmi to powód wymienił zamki w drzwiach uniemożliwiając pozwanej korzystanie z przysługującej jej własności – lokalu nr (...). Powód w okresie od czerwca 2020 roku do dnia 21 września 2021 roku nie był właścicielem żadnego z lokali. Powód nie dopuszczał pozwanej do nieruchomości, której jest jedyną właścicielką (lokal nr (...)). Pozwana nie mogła wejść do lokalu nr (...). Powód wielokrotnie był wzywany do umożliwienia wejścia do nieruchomości. Powód nie reagował na wezwania. Odmawiał wydania rzeczy pozwanej i dzieci. Pozwana przyznała, że wymieniała zamki. Wejście do nieruchomości odbyło się po uprzednim uzyskaniu przez Komornika zgody na Policji na wejście do nieruchomości wraz z właścicielką, która nie może się do nieruchomości dostać. Pozwana wydała powodowi klucz do zamka w drzwiach, który został zmieniony, co powód potwierdził swoim podpisem. Równocześnie powód wydał pozwanej klucz do bramy wejściowej na posesję. Wejście nie było zatem bezprawne. W ocenie pozwanej roszczenie powoda pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. Działania pozwanej podyktowane były jej dobrem oraz dobrem jej dzieci. Powód miał zakaz kontaktowania się z dziećmi.

(odpowiedź na pozew – k. 136-141v.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

7. Lokale mieszkalne oznaczone numerami (...), dla których prowadzone są księgi wieczyste o numerach (...) znajdują się w budynku posadowionym na nieruchomości przy ul. (...) w G., dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...).

(dowód: wydruk z (...), k. 75-89)

8. Oba lokale funkcjonalnie tworzą jedną całość. Nie są rozdzielone w sensie faktycznym.

9. Przedmiotowy budynek zajmowały strony oraz ich małoletnie dzieci.

10. W czerwcu 2020 roku pozwana wraz z dwojgiem małoletnich dzieci stron wyprowadziła się z nieruchomości położonej w G. przy ul. (...) w G.. W lokalach pozostały rzeczy pozwanej, meble dziecięce oraz rzeczy osobiste dzieci, w tym książki, zeszyty oraz pamiętniki dzieci.

11. Pozwana zamierzała zabrać z nieruchomości rzeczy należące do dzieci, w tym ich przedmioty osobiste, jak również meble.

12. Dnia 4 października 2021 roku około godz. 10:00 pozwana w towarzystwie komornika sądowego, który miał dokonać opisu stanu faktycznego nieruchomości. Pozwana nie była w stanie otworzyć drzwi, więc korzystając z usług ślusarza rozwiерciła zamek do drzwi wejściowych do lokali i wymieniła zamek. Pozwanej towarzyszyło także kilku mężczyzn. W nieruchomości obecny był wówczas jedynie K. W., któremu pozwana nakazała opuścić nieruchomość, co ten uczynił.

13. Powód zaalarmowany przez K. W. po około pół godzinie pojawił się na nieruchomości. Wobec jego sprzeciwu komornik zakończył czynności.

14. Pozwana wydała powodowi klucze do zmienionego zamka w drzwiach wejściowych.

15. Podczas tego zajścia powód nie wyraził zgody na zabranie przez pozwaną jakichkolwiek rzeczy z nieruchomości.

16. Pozwana oraz towarzyszące jej osoby opuściły budynek.

(dowód: nagrania na płycie, k. 90, protokół, k. 152-173, protokół stanu faktycznego, k. 154-154v., k. 295-295v., przesłuchanie powoda, k. 272v.-275, płyta, k. 278, przesłuchanie pozwanej, k. 275-277, płyta, k. 278, zeznania świadka M. Z., k. 298-299, płyta, k. 304, zeznania świadka R. Ł., k. 299-301, płyta, k. 304, zeznania świadka F. D., k. 301-302, płyta, k. 304, zeznania świadka M. K. (1), k. 302-303, płyta, k. 304, zeznania świadka K. W., k. 318v.-321, płyta, k. 322, zeznania świadka P. W. (3), k. 327-329, płyta, k. 333, zeznania świadka P. W. (4), k. 329v.-331, płyta, k. 333, zeznania świadka M. K. (2), k. 331-332, płyta, k. 333, zeznania świadka M. M. (1), k. 337-338, płyta, k. 339)

17. Po tym zdarzeniu powód wymienił zamki w drzwiach wejściowych. Powód nie przekazał pozwanej kluczy do drzwi.

(dowód: przesłuchanie pozwanej, k. 275-277, płyta, k. 278)

18. Pismem z dnia 8 października 2021 r. pozwana działając przez pełnomocnika zwróciła się do pełnomocnika powoda z zapytaniem co do decyzji w sprawie wydania mebli N. W..

(dowód: pismo z dnia 8 października 2021 r., k. 151-151v)

19. Pozwana w dalszym ciągu zamierzała odzyskać rzeczy osobiste należące do dzieci. Dnia 8 listopada 2021 roku pozwana pod nieobecność powoda i bez jego wiedzy pojawiła się na nieruchomości w obecności kilku mężczyzn. Z uwagi na niemożność dostania się do nieruchomości ponownie rozwiерciła zamki w drzwiach wejściowych i wymieniła je na nowe. Powód pojawił się na nieruchomości po informacji od sąsiada. Pozwana wydała powodowi klucze do nowego zamka.

20. Pozwana i towarzyszące jej osoby opuściły nieruchomości.

(dowód: nagrania na płycie, k. 90, przesłuchanie powoda, k. 272v.-275, płyta, k. 278, przesłuchanie pozwanej, k. 275-277, płyta, k. 278, oświadczenie z dnia 8 listopada 2021 r., k. 147, zeznania świadka R. Ł., k. 299-301, płyta, k. 304, zeznania świadka P. W. (3), k. 327-329, płyta, k. 333, zeznania świadka M. K. (1), k. 302-303, płyta, k. 304)

21. W dniu 17 listopada 2022 r. powód ostatecznie wydał pozwanej warsztat majsterkowicza, 44 książki dla dzieci, tablicę magnetyczną, zabawkową kasę fiskalną, zabawki plastikowe i skrzynkę, zaznaczając, że odbywa się to przy jego sprzeciwie.

(dowód: oświadczenie z dnia 17 listopada 2021 r., k. 152)

22. Pismem z dnia 19 listopada 2021 r. powód działając przez pełnomocnika wyraził wolę zwrotu pozwanej rzeczy osobistych N. W..

(dowód: pismo z dnia 19 listopada 2021 r., k. 197)

23. Przy piśmie z dnia 22 listopada 2021 roku powód wydał pozwanej klucze do furtki.

(dowód: pismo z dnia 22 listopada 2021 r., k. 148)

24. Pismem z dnia 22 listopada 2021 r. powód wydał pozwanej rzeczy osobiste N. W. w postaci zeszytów szkolnych, myszy komputerowej, kosmetyków, dwóch figurek świecących).

(dowód: pismo z dnia 8 października 2021 r., k. 151-151v, k. 198)

Sąd zważył co następuje:

25. Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony, zeznań świadków i przesłuchania stron.

(ocena dowodów)

26. Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał, że dowody z dokumentów przedłożonych przez strony są wiarygodne, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów, prawdziwości twierdzeń w nich zawartych, ani też żadna ze stron nie zaprzeczyła, że osoby podpisane pod tymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych.

27. Sąd nie widział podstaw do odmowy wiarygodności zeznaniom świadków oraz dowodowi z przesłuchania stron. Sąd miał na uwadze, że każda ze stron, jak również część świadków stawiała konkretną stronę procesu w mniej lub bardziej korzystnym świetle, jednak Sąd nie był związany ocenami co do motywacji stron wyrażonymi przez strony lub świadków, a nadto pominąć należało wszelkie kwestie poboczne, tj. wykraczające poza zakres rozstrzygnięcia sprawy. Komornik M. Z. zrelacjonował przebieg czynności utrwalonych w formie protokołu stanu faktycznego i nie dostrzeżono w tym zakresie jakichkolwiek rozbieżności. Świadek F. D. w jednym przypadku był osobą, która zawiadomiła powoda. Jego wiedza dotycząca relacji pomiędzy stronami, a przede wszystkim faktu sprawowania władztwa nad nieruchomością przez pozwaną wyrażanego w relacjach między stronami nie mogła być mu szczegółowo znana. Jeśli zaś mowa o świadku M. M. (2) to nie była bezpośrednim świadkiem zdarzeń, z którymi powód wiązał naruszenie posiadania, a co do relacji między stronami mogła wypowiedzieć się jedynie w sposób dosyć ogólny. W szczególności nie miała wiedzy co do ustaleń między stronami, a także, aby pozwana miała pozostawić w nieruchomości rzeczy swoje lub dzieci. Świadkowie R. Ł., M. K. (1), K. W., P. W. (4), P. W. (3), M. K. (2) przedstawili w swoich zeznaniach przebieg spornych zdarzeń. Nawet jeśli zeznawali, że pozwana wyprowadziła się, to albo nie mieli wiedzy, czy zostawiła w nieruchomości swoje rzeczy, albo wskazywali, że zostawiła część rzeczy. Niemniej w przypadku

świadka K. W. wprowadzając się do nieruchomości pod nieobecność pozwanej mógł jedynie domyślać się, które rzeczy należą do pozwanej lub jej dzieci.

28. Zasadniczo w zakresie istotnych dla rozstrzygnięcia faktów nie można było odmówić wiarygodności zeznaniom tych osób. W ocenie Sądu strony były w zasadzie zgodne co do przebiegu zdarzeń, w których powód upatrywał bezprawności działania pozwanej, mającego polegać na naruszeniu posiadania, a także okoliczności towarzyszących, jak wyprowadzki pozwanej wraz z dziećmi w czerwcu 2020 roku, pozostawienia przez nią w opuszczonej nieruchomości jej rzeczy oraz rzeczy jej dzieci, a w szczególności wzajemnego przekazywania kluczy do nieruchomości i naprzemiennej wymiany zamków w drzwiach do nieruchomości (wspólnego wejścia do obu wydzielonych prawnie, lecz nie funkcjonalnie lokali). Sąd odmówił wiary świadkom w zakresie, w jakim wskazywali, że pozwana zamierzała przeprowadzić roboty budowlane w celu wydzielenia przestrzeni w domu, albowiem twierdzenie pozostaje to w sprzeczności z wiarygodnym w ocenie Sądu dowodem z przesłuchania pozwanej, która wskazała, że zamierzała ona odebrać rzeczy ruchome dzieci stron. Żadne inne okoliczności nie wskazują na to, aby celem pozwanej było wykonanie tego rodzaju prac.

29. Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd pominął dowody z postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie o sygn. akt II C 1651/19 (k. 150), postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 17 września 2021 roku w sprawie o, sygn. akt II C 1651/19 (k. 149), fotografii aktu notarialnego (rep. A nr 4644/2021, k. 144-146), wniosku o zmianę postanowienia z dnia 16 listopada 2020 roku (k. 193-195), postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 14 grudnia 2021 roku w sprawie o sygn. akt II C 1651/19 (k. 196-196v.), kopii umowy darowizny z dnia 2 listopada 2017 roku (k. 200-205), oświadczenia o odwołaniu darowizny (k. 206-207), potwierdzenia nadania poświadczenia o odwołaniu darowizny (k. 208-209), protokołu z dnia 4 listopada 2021 roku (k. 210-212), zobowiązania z dnia 3 listopada 2021 roku w sprawie o sygn. VII Ns 462/21 (k. 228), wiadomości mailowej (k. 229), a także oddalono wnioski o zwrócenie się do Komisariatu Policji G.-R. i Prokuratury Rejonowej w Gdyni (wniosek z pkt 5 odpowiedzi na pozew) oraz oddalono i pominięto dowód z oględzin nieruchomości przy ul. (...) w G., albowiem z uwagi na ograniczony zakres kognicji sądu w sprawie o ochronę naruszonego posiadania fakty te nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, natomiast stan nieruchomości nie był sporny między stronami.

(rozstrzygnięcie i podstawa prawna powództwa)

30. Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

31. Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowił art. 344 § 1 k.c., zgodnie z którym przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, jak również przeciwko temu, na czyją korzyść naruszenie nastąpiło, przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to nie jest zależne od dobrej wiary posiadacza ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba że prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem. Żądanie zaniechania naruszeń jest drugim rodzajem żądania zgłaszanego w ramach sądowej ochrony posiadania. Dotyczy naruszeń realizowanych w innej formie niż pozbawienie posiadania rzeczy. Dopuszczalne jest wystąpienie o zaniechanie dalszych naruszeń, jeżeli zostanie wykazane ryzyko takiego działania. Samowolnym naruszeniem cudzego posiadania jest działanie z przekroczeniem granic dozwolonej samopomocy takie jak odebranie rzeczy posiadaczowi przez osobę uprawnioną z tytułu prawa podmiotowego, bez wykorzystania drogi sądowej.

32. Kognicja sądu w sprawie i ochronę naruszonego posiadania ograniczona została do badania ostatniego stanu posiadania i faktu jego naruszenia (art. 478 k.p.c.). Żądanie przywrócenia naruszonego posiadania lub zaniechania tych naruszeń nie jest żądaniem zorientowanym na ochronę prawa, lecz dotyczy stanu faktycznego. Z uwagi na treść żądania powoda Sąd badał wyłącznie ostatni stan posiadania, fakt i sposób jego naruszenia, zakres posiadania nieruchomości przez strony, jak również niebezpieczeństwo dalszych naruszeń posiadania w przyszłości. Żądanie powoda nie zmierzało bowiem do przywrócenia stanu poprzedniego, lecz do zakazania pozwanej określonych zachowań na przyszłość.

33. Bez znaczenia dla niniejszego postępowania pozostawały uprawnienia właścicielskie stron do nieruchomości. Również irrelevantne dla rozstrzygnięcia były treści orzeczeń sądowych wydanych w innych sprawach pomiędzy stronami.

34. Poza sporem pozostawało, że powód pozostawał posiadaczem spornej nieruchomości. W ocenie Sądu do kręgu posiadaczy należało zaliczyć również pozwaną. Podkreślenia wymagało, że posiadanie rozumiane jako władztwo faktyczne nad rzeczą z zamiarem wykonywania tego władztwa we własnym imieniu w sposób odpowiadający treści stosunku prawnego własności, innego stosunku prawnorzeczowego lub stosunku obligacyjnego nie wymaga stałego i nieustannego sprawowania tego władztwa.

35. Pozwana wyprowadzając się z nieruchomości nie wyzbyła się posiadania. Pozwana nagle opuściła nieruchomość, zostawiając w niej swoje rzeczy osobiste oraz rzeczy należące do dzieci stron. W żaden sposób nie zmanifestowała na zewnątrz, że rzecz porzuca czy zaprzestaje posiadania, w szczególności nie zwróciła kluczy do nieruchomości powodowi.

36. Posiadanie nieruchomości nie zasadza się wyłącznie na zamieszkiwaniu w niej. Jest to jeden z przejawów posiadania, ale nie wyłączny przejaw posiadania nieruchomości. Zgodnie z utrwaloną linią orzeczniczą nawet nieefektywne wykonywanie władztwa nie powoduje utraty posiadania, gdyż dla istnienia posiadania nie jest konieczne rzeczywiste korzystanie z rzeczy, lecz sama możliwość takiego korzystania (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 września 1999 r., I CKN 134/98, LEX nr 142535 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 1972 r., III CRN 121/72, LEX nr 7096). Władzę posiadania uosabia stan świadomości oraz wola. Obie determinują aktywną postawę podmiotu wobec rzeczy. Możliwa do identyfikacji treść woli jak i łączącego się z nią stanu faktycznego wyróżnia to prawo spośród innych kategorii normatywnych. Dlatego kształtująca posiadanie władza psychiczna nie jest tylko czynnikiem subiektywnym, lecz również obiektywnym przejawem posiadania (vide: J. Gołaczyński, w: SPP t. 4, 2007, s. 4–5; A. Kunicki, w: SPC, t. 2, 1977, s. 829–830). To właśnie wola decyduje o podejmowaniu czynności świadczących o traktowaniu danej rzeczy w sposób, w jaki traktuje ją właściciel. W ten sposób ujawnia się związek między władzą psychiczną i władzą fizyczną posiadacza, co równocześnie pozwala poddać obiektywnym kryteriom oceny treść woli. Władztwo nad rzeczą musi być stanem trwałym (choć przejściowo posiadacz może nie wykonywać władztwa bez utraty posiadania), nie napotykać skutecznego oporu osób trzecich. Musi odznaczać się również wolą władania dla siebie przejawiającą się w podejmowaniu wielu czynności wskazujących na to, że posiadacz traktuje rzecz jako pozostającą w sferze jego swobodnej dyspozycji; ocena tego podejścia, uwzględnia rzeczywistą wolę władającego, ale jest dokonywana obiektywnie, z punktu widzenia otoczenia posiadającego (vide: postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 listopada 2017 r., V CSK 15/17, LEX nr 3374945; z dnia 30 września 2010 r., I CSK 586/09, LEX nr 630169; z dnia 5 listopada 2009 r., I CSK 82/09, LEX nr 578034, postanowienie Sądu Najwyższego z 11.10.2019 r., I CSK 441/18, L.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29.11.2018 r., IV CSK 385/17, LEX nr 2586033).

37. Przykładowym przejawem posiadania nieruchomości może być pozostawienie swoich rzeczy na nieruchomości z możliwością nieskrępowanego powrotu do nieruchomości m.in. poprzez posiadanie kluczy do niej. Pozwana po wyprowadzce z dziećmi nie oddała powodowi kluczy do nieruchomości. W ten sposób pozwana manifestowała wolę sprawowania faktycznego władztwa we własnym interesie (animus). Co więcej pozwana wyrażała wolę zamieszkiwania w nieruchomości wraz z dziećmi. Wskazywała przy tym na oczywistą różnicę w komforcie spornej nieruchomości i aktualnie zajmowanego przez nią mieszkania (w kontekście jego powierzchni). Okoliczność, że świadkowie będący sąsiadami stron, tj. F. D. i M. M. (1) nie widywali pozwanej na nieruchomości nie wyłącza bynajmniej uznania, że pozwana była posiadaczem nieruchomości.

38. W tym miejscu wskazać należało, że zgodnie bowiem z treścią art. 343 § 2 k.c. posiadacz nieruchomości może niezwłocznie po samowolnym naruszeniu posiadania przywrócić własnym działaniem stan poprzedni. Przesłanką dopuszczalności stosowania samopomocy ukierunkowanej na przywrócenie stanu poprzedniego przed samowolnego naruszenia posiadania nieruchomości jest jej rozpoczęcie w odpowiednim terminie – niezwłocznie. Przesądzające jednak dla stwierdzenia zachowania niezwłocznego terminu jest podjęcie samopomocy bez zbędnej zwłoki, czyli tak szybko jak to jest tylko możliwe w konkretnej sytuacji (vide: J. Ignatowicz, w: Resich, Komentarz, t. I, 1972, s. 785). W

szczególnych przypadkach naruszenia posiadania nieruchomości możliwe będzie zatem uznanie, że został zachowany termin "niezwłoczny" na podjęcie samopomocy, mimo że upłynie czas, który w typowych przypadkach wykracza poza okres wyznaczany pojęciem niezwłoczności (K. Osajda (red. serii), W. Borysiak (red. tomu), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 30, Warszawa 2022). Pojęcia niezwłoczności nie należy utożsamiać z terminem natychmiastowym, ale terminem realnym, mającym na względzie okoliczności miejsca i czasu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 13.12.2006 r., II CSK 293/06, LEX nr 453147).

39. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy zauważyć należało, że powód wyzwał pozwaną z posiadania. Powód wymienił zamki w drzwiach, uniemożliwiając pozwanej wejście do należącej do niej nieruchomości. W niniejszej sprawie strony nie udowodniły kiedy doszło do wymiany zamków po wyprowadzce pozwanej z nieruchomości. Powód w ramach dowodu z przesłuchania podał, że nie wymienił zamków w drzwiach, czemu Sąd jednak nie dał wiary. Skoro pozwana zachowała klucze do nieruchomości, to brak byłoby potrzeby rozwiercenia zamka w celu dostania się do nieruchomości. Pozwana w drodze samopomocy niezwłocznie po dostrzeżeniu, że doszło do wymiany zamków rozwierciła je i weszła na teren nieruchomości. Przed wyzuciem z posiadania pozwana władała całością nieruchomości wraz z powodem – byli współposiadaczami rzeczy. W konsekwencji, Sąd doszedł do przekonania, że pozwana działała legalnie. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynikało, aby przed zjawieniem się na nieruchomości pozwana posiadała wiedzę o wymianie zamków. Stawiła się na nieruchomości z kluczami, które nadal posiadała. Dopiero po zorientowaniu się o wymianie zamków, zleciła rozwiercenia zamków. Jej działanie nie było więc obarczone złą wadą, a więc jej zachowanie było natychmiastowe w tej konkretnej sytuacji.

40. Niezależnie od powyższego, nawet w przypadku uznania, że pozwana dopuściła się bezprawnego naruszenia posiadania powoda, brak było podstaw do uwzględnienia powództwa o zaniechanie naruszeń na przyszłość. Roszczenie takie jest zasadne wówczas, gdy naruszenie posiadania polega na zachowaniu innym niż wyzucie z posiadania. Uzasadniają takie zachowania jak zakłócenie, częściowe pozbawienie władztwa nad rzeczą. Gdy nie doszło zaś do wyzucia częściowego lub całkowitego posiadacza z rzeczy, roszczenie to zasługuje na uwzględnienie wyłącznie wówczas, gdy istnieje w dalszym ciągu stan zagrożenia posiadania. Stan ten powinien być rzeczywisty, konkretny i aktualny. Abstrakcyjna możliwość naruszenia posiadania w przyszłości nie jest spełnieniem tych przesłanek. Jednorazowe naruszenie posiadania, po którym dochodzi do przywrócenia stanu poprzedniego względnie stanu, na który posiadacz się godzi nie uzasadnia roszczenia o zakazanie naruszeń. W ocenie Sądu samowolność ingerencji we władztwo wyłącza zgodę posiadacza, w tym zgodę następczą. Jeżeli posiadacz godzi się na określone władztwo nad rzeczą przez naruszydźciela, to roszczenie o zakazanie naruszeń w przyszłości nie zasługuje na uwzględnienie. Istnienie jedynie zagrożenia naruszenia posiadania nie jest wystarczające dla powstania roszczenia posesoryjnego na podstawie art. 344 k.c. (vide: J. Ignatowicz, w: Resich, Komentarz, t. I, 1972, s. 788). Z całą stanowczością trzeba przy tym podkreślić, że nie uzasadnia roszczenia posesoryjnego sporadyczne zakłócenie cudzego posiadania, jeżeli według istniejących okoliczności można wykluczyć na przyszłość zagrożenie wystąpienia dalszych zakłóceń. Wielce istotny jest też sposób naruszenia, dlatego też trzeba rozróżnić stan ciągłego naruszania posiadania (np. stałe przejeżdżanie przez cudzą nieruchomość) od jednostkowych aktów naruszenia wywołujących trwale skutki (np. wymiana zamków w drzwiach uniemożliwiająca normalne korzystanie z nieruchomości) (vide: wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 19 lipca 2017 r., III Ca 574/17, LEX nr 2385905).

41. W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd uznał, że wyłącznym motywem działania pozwanej było odzyskanie rzeczy należących do wspólnych dzieci. Ostatecznie dnia 17 listopada 2021 roku powód wydał pozwanej rzeczy ruchome należące do dzieci stron. Jednocześnie powód przyznał wprost, że dnia 22 listopada 2021 roku wydał pozwanej klucze do bramy, a pozwana 8 listopada 2021 roku wydała powodowi klucze do nieruchomości. Pozwana ma w dalszym ciągu zapewniony dostęp do tej nieruchomości. Pozwana wydała powodowi klucze do nieruchomości również po pierwszym z analizowanych zdarzeń z dnia 4 października 2021 roku. W konsekwencji Sąd doszedł do przekonania, że stan zagrożenia naruszenia posiadania definitywnie ustał, skoro powód dobrowolnie (po wniesieniu pozwu) wydał pozwanej klucze do nieruchomości, a tym samym zapewnił jej dostęp do niej bez konieczności przewiercania zamków. Podkreślenia nadto wymaga, że powód wydał pozwanej rzeczy osobiste dzieci, których odebranie było zasadniczym motywem działania pozwanej.

42. Pozwana w żadnym stopniu nie ingerowała we władztwo powoda nad jego rzeczami ruchomymi. Powództwo w tym zakresie również nie zasługiwało na uwzględnienie.

43. Innymi słowy powód nie udowodnił spełnienia kumulatywnych przesłanek uzasadniających żądanie o zaprzestanie naruszeń. Brak było bezprawności działania po stronie pozwanej, a niezależnie od prawnej oceny jej działań, aktualnie nie istnieje stan zagrożenia posiadania (względnie współposiadania) powoda. Istnienie jedynie zagrożenia naruszenia posiadania nie jest wystarczające dla powstania roszczenia posesoryjnego na podstawie art. 344 k.c. (vide: J. Ignatowicz, w: Resich, Komentarz, t. I, 1972, s. 788).

44. Mając na uwadze powyższe w punkcie I. wyroku na podstawie art. 344 §1 zdanie pierwsze k.c. a contrario oddalono powództwo.

(koszty procesu)

45. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 5 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800 ze zm.) i uznając, że powód przegrał proces w całości zasądził na rzecz pozwanej całość poniesionych przez nią kosztów procesu, na co składały się: opłata skarbową od pełnomocnictwa (17,00 zł) oraz wynagrodzenie kwalifikowanego pełnomocnika w osobie adwokata w stawce minimalnej (320,00 zł) – łącznie 337,00 zł.

46. Na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c. od kwoty zasądzonej tytułem kosztów procesu należały się odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku.